

[Per Hækkerup.]

tone af bedrøvelse i statsministerens måde at sige det på, i hvert fald her i tinget.

Statsministeren sagde videre, at regeringen fra starten var stillet over for et påtrængende behov for en sanering af den økonomiske udvikling, og det ville kræve en fast og målbevidst indsats gennem en årrække. Kan man nu virkelig sige, at regeringen har levet op til det, der altså var dens egen målsætning: en fast og målbevidst indsats gennem en årrække? Hvis vi prøver på at vurdere regeringens økonomiske politik, og det var jo det centrale i det, statsministeren sagde, så har vi haft det modsatte af en fast og målbevidst politik. Vi har haft en svingende og usikker økonomisk politik, hvor man skiftevis har lettet og strammet til og derved bidraget til at forøge usikkerheden for erhvervslivet og usikkerheden omkring den økonomiske udvikling og samtidig bidraget til at gøre omkostningsniveauet højere i Danmark og derigennem konkurrencevilkårene dårligere for dansk erhvervsliv, end det ville have været tilfældet, hvis man under alle omstændigheder bare havde ført en stabil politik.

Så siger statsministeren, at man har måttet erkende, at det har taget længere tid, end man havde håbet, at drage udviklingen i en mere positiv retning. Statsministeren påstår altså, at udviklingen er draget i en mere positiv retning. Det tror jeg nok er et stort og åbent spørgsmål. Statsministeren siger, at det er gennem 3¹/₂ år lykkedes at tilvejebringe et grundlag, der giver berettiget håb om, at de kommende år vil bringe en gradvis bedring. Det tør man vist sige er en meget betinget udtalelse om, at det er lykkedes at dreje udviklingen i en mere positiv retning: et grundlag, der giver berettiget håb om, at det kan lykkes i de kommende år. Man må vistnok sige, at det er mislykkedes for regeringen at nå det, den selv havde opstillet som målsætning for sin politik. Nu står vi her ved afslutningen af denne regeringsperiode, og statsministeren kan kun sige, at der er skabt et grundlag, som giver os håb om, at det kan lykkes i fremtiden at klare det, man med håndfaste ord forklarede os for 3¹/₂ år siden skulle lykkes under denne regering. Det er altså ikke lykkedes. Vi har haft debatter her i tinget, hvor økonomiministeren med fast stemme

— og det har været det eneste faste ved ham — har forklaret, at nu skulle betalingsbalanceunderskuddet væk i løbet af 2 år. Da vi spagfærdigt antydede for ministeren, at det nok var en lidt for forhastet målsætning, at man måske skulle tilrettelægge en økonomisk politik, som i løbet af en 3-4-5 år kunne afskaffe betalingsbalanceunderskuddet, blev vi pure afvist. Nej, det skulle ske i løbet af 2 år. Og hvad skete der så? Det blev fordoblet. Det er virkelig en præstation.

Når man læser den beretning, som det økonomiske sekretariat har udarbejdet, må man altså sige, at det, denne regering ender sin politik med efter at have haft det største flertal bag sig i dette ting siden krigen, er at stille løfter op om, at det nok vil komme til at gå bedre, ja, ikke i år, men i 1972 vil det nok komme til at gå bedre. Det er altså alt, hvad man har kunnet præstere på dette centrale og afgørende område, og dette på trods af, at det danske erhvervsliv har været i stand til at præstere en fortsat produktionsstigning, en fortsat produktivitetsstigning, at industrien har haft en meget glædelig stigning i sin eksport, ligesom der er sket en forbrugsstigning. Men alle de områder, som var de afgørende for løsningen af vores problematik, har man ikke været i stand til at klare på trods af disse gode forudsætninger: Jeg skal ikke rippe op i, hvordan situationen er, det ved vi alle sammen. Vi ved, hvordan det er gået med valutaunderskuddet. Hr. Grünbaum nævnedes, hvordan det er gået med skatteudskrivningen. Vi ved, hvordan det er gået med priserne. Vi ved, hvordan det er gået med renteniveauet, og vi ved, hvordan vi nu har fået en stigende arbejdsløshed, og ingen tør love, at arbejdsløsheden ikke fortsat vil ligge på dette højere niveau. Ikke engang arbejdsministeren tør love det. Hvis han gør det, er det i hvert fald i strid med det, der står i beretningen om det økonomiske sekretariats forventninger. Jeg skal ikke fordybe mig i det, men nøjes med at sige, at vi ved, hvordan det er gået på de områder, som var de afgørende.

Hvad er så problemet for os? Hvad er det, vi skal tage stilling til? Hvad er det, vælgerne skal tage stilling ud fra ved det tilstundende valg? Det er, at der føres en økonomisk politik i Danmark, som på én gang sikrer opretholdelsen af fuld beskæftigelse og samtidig bringer balance i vort betalings-